



دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس: بهداشت محیط بیمارستان و کنترل عفونت	کد درس: ۱۶۱۰۴۳
مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته	رشته تحصیلی: بهداشت محیط
گروه آموزشی: بهداشت محیط و حرفه ای	پیش نیاز: کاربرد گندزداها و پاک کننده ها در بهداشت محیط
تعداد و نوع واحد: بخشی از ۲ واحد نظری (۱/۲۵ واحد)	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: چهارشنبه ۸-۱۰	مدرسین (مسئول درس مشخص شود): دکتر مجتبی داودی
طراحی اولیه ☒ بازنگری ☐	
شرح درس : در این درس، دانشجو با اصول بهداشتی، زیست محیطی، و کنترل عوامل محیطی نظیر آب، فاضلاب، پسماند، رطوبت، نور، تهویه، غذا، ابزار و وسایل مورد استفاده در بیمارستان و همچنین با کنترل و پیشگیری عفونت های بیمارستانی آشنا خواهد شد.	
هدف کلی دوره:. آشنایی با جوانب بهداشت محیط بیمارستان ها و مراکز بهداشتی درمانی، مخاطرات بهداشتی، عفونت های بیمارستانی و روش های کنترل آن ها	
روش های ارزیابی دانشجو (سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: ۴۰٪ روش های ارزیابی در انتهای دوره: ۶۰٪	
وسایل آموزشی: کامپیوتر، اینترنت، کتاب، جزوه، اسکنر، سامانه آموزش مجازی	
منابع اصلی درس:	



دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

*منابع:

Salvato Joseph A, Nemerow Nelson, Agardy Franklin (2003), Environmental engineering. 5th ed. Wiley.

Provincial Infectious Diseases Advisory, Committee (PIDAC) (2012), Best Practices for Environmental Cleaning for Prevention and Control of Infections, Toronto.

Rutala William A, Weber David J, (2004), Disinfection and sterilization in health care facilities: what clinicians need to know, Clinical infectious diseases.

CDC (2013), Environmental Cleaning Guidelines for Healthcare Settings. Atlanta, Available at: www.cdc.gov/ncidod/hip/enviro/guide.htm.

WHO (2014), Safe management of wastes from health-care activities, 2nd edition, WHO.

۶. حاتمی، حسین (۱۳۹۲)، کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند.

۷. دهقانی، محمد هادی (۱۳۸۰)، راهنمای بهداشت محیط بیمارستان، چاپ اول، انتشارات تخل.

۸. کریمی اقدم، محمدعلی؛ محمودپور، فریبا (۱۳۸۹)، بهداشت محیط و کنترل عفونت در بیمارستانها و مراکز بهداشتی درمانی: براساس قوانین و مقررات، دستورالعملها و آئین نامه ها، رهنمودها و استانداردها، چاپ اول، انتشارات تسل فردا، تهران.

۹. ایماندل کرامت اله (۱۳۷۴)، گندزداها و ضد عفونی کننده ها و کاربرد آنها در بهداشت محیط زیست، تهران: انتشارات آینه کتاب.

۱۰. رزولی محمدعلی؛ ملکی افشین؛ بذرافشان ادریس (۱۳۹۰)، کلیات بهداشت محیط، انتشارات سماط.

۱۱. خانی زاد، شهریار (مؤلف)؛ ترجمه: الناز رحیمی و نغمه نظریا (۱۳۹۱)، طراحی بیمارستان (اصول و مبانی معماری و طراحی داخلی بیمارستانها)، چاپ دوم، نشر هنر معماری قرن.

۱۲. آکوستا ژناس سیلویا، استمپلوک والسکا داندراده، مترجم: اسدی مهدی (۱۳۹۳)، راهنمای استریلیزاسیون در مراکز بهداشتی، انتشارات خائیران.



دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه اول

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ معیارهای بهداشتی در ضوابط تاسیس و بهره برداری را نام ببرد.

✓ قسمت های مهم بیمارستان از نظر بهداشت محیطی را نام ببرد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۶۰	معیارهای بهداشتی در ضوابط تاسیس و بهره برداری
۳۰	قسمت های مهم بیمارستان از نظر بهداشت محیطی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه دوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ ضوابط بهداشتی مواد غذایی در بیمارستان را بداند.

✓ ضوابط بهداشتی آشپزخانه بیمارستان را بداند.

✓ ضوابط بهداشتی رختشویخانه بیمارستان را بداند.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	ضوابط بهداشتی مواد غذایی
	ضوابط بهداشتی آشپزخانه
	ضوابط بهداشتی رختشویخانه
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه سوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :



دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

✓ اهمیت تامین آب در بیمارستان را بدانند.

✓ ضوابط کیفی و روش های تصفیه آب دستگاه همودیالیز را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۶۰	اهمیت تامین آب در بیمارستان
۳۰	ضوابط کیفی و روش های تصفیه آب در دستگاه همودیالیز
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه چهارم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ جنبه های متمایز فاضلاب بیمارستانی را نسبت به فاضلاب شهری توضیح دهد.

✓ روش های مناسب مدیریت و تصفیه فاضلاب بیمارستانی را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	خصوصیات متمایز فاضلاب بیمارستانی
۶۰	روش های مناسب مدیریت و تصفیه فاضلاب بیمارستانی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه پنجم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ طبقه بندی مواد شیمیایی و داروها در بیمارستان را نام ببرد.

✓ روش های مدیریت مواد شیمیایی و داروها در بیمارستان را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	طبقه بندی مواد شیمیایی و داروها در بیمارستان



دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

۶۰	مدیریت مواد شیمیایی و داروها در بیمارستان
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه ششم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ ضوابط قانونی مدیریت پسماند بیمارستانی را بداند.
- ✓ بخش های مختلف چک لیست های مدیریت پسماند بیمارستانی را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	ضوابط قانونی مدیریت پسماند بیمارستانی
۶۰	چک لیست های مدیریت پسماند بیمارستانی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه هفتم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ ضوابط طبقه بندی و برچسب زنی پسماندهای پزشکی بداند
- ✓ ضوابط حمل و نقل و ذخیره سازی موقت پسماندهای پزشکی را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	روش های بی خطر سازی و دفع پسماندهای پزشکی
۴۵	حمل و نقل و ذخیره سازی موقت پسماندهای پزشکی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه هشتم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ روش های بی خطر سازی و دفع پسماندهای پزشکی را نام ببرد.



دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

✓ معیارهای پایش عملکرد اتوکلاو بیمارستانی را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۳۰	روش های بی خطر سازی و دفع پسماندهای پزشکی
۶۰	پایش عملکرد اتوکلاو بیمارستانی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه نهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ روش های مبارزه با حشرات و جوندگان در بیمارستان را نام ببرد
- ✓ سموم پر کاربرد برای مبارزه با حشرات و جوندگان در بیمارستان را نام ببرد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۴۵	روش های مبارزه با حشرات و جوندگان در بیمارستان
۴۵	سموم پر کاربرد برای مبارزه با حشرات و جوندگان در بیمارستان
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه دهم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ به سوالات مطرح شده در آزمون نهایی پاسخ داده و نمره قبولی کسب نماید.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۶۰	آزمون نهایی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): آزمون کتبی تستی و تشریحی	